

Bibliografia

Geologisches Praktikum

Prof. Dr. Rudolf SOKOL. - 1927. - Ed. de Gebrüder Borntraeger. - Berlin. 248 pàgines, 127 fig.

Aquest llibre—esplèndidament presentat amb relligament en tela—és un manual complet de pràctiques de geologia, en el qual no ha estat negligit cap aspecte d'interès a aquest estudi tan útil en els nostres temps d'excursionisme intel·ligent. Des de l'ensenyament de la lectura i formació de mapes—amb el corresponent estudi acurat dels diversos terrenys geològics, llur representació sobre el paper, disposició i coloració de les seccions i capes, signes emprats en les cartes geològiques, etc.—fins a la descripció de maneig dels aparells correntment usats en aquesta mena d'estudis, tot ha estat escrit amb mètode científic i amb mires a l'aplicació immediata.

L'autor declara en començar el pròleg: "Aquesta obreta modesta està destinada als recercadors d'exercicis de geologia pràctica de les escoles superiors i segueix el camí ja assenyalat pels professors Dr. H. PHILIPP i W. WARNECK en els "Exercicis d'iniciació geològica" (Geologischen Anfaengerbüngen)." Aquesta obra del Dr. SOKOL és d'utilitat remarcable també als professionals geòlegs i principalment als topògrafs. Fora de text s'hi dóna una "xarxa de WULFF per a projeccions estereogràfiques" i completen l'obra els abundosos problemes que segueixen a cada capítol.

T. F. T.

El planetario Zeiss

Dr. W. WILLIGER. - 1927. - Gustau Gili, editor. - Barcelona.

Després de llegir aquest petit llibre, hom es veu forçat a admetre la supressió total del concepte d'impossibilitat. La casa Zeiss, universalment coneguda pels seus aparells d'òptica, acaba de realitzar una meravella mecànica mitjançant la qual pot fer-se un *cel artificial* per a l'estudi complet del cel real conegut, amb la notable particularitat de poder veure en pocs minuts els canvis celestes que la naturalesa fa en temps molt llarg, de centenars i milers d'anys.

El planetari Zeiss, com declara el Dr. WILLIGER, està destinat, principalment, a l'educació del poble en matèria astronòmica, ciència solament a l'abast, fins ara, dels homes de ciència i dels homes rics. Mitjançant aquest planetari serà possible donar conferències astronòmiques a masses de 600 persones, amb l'avantatge immens de reproduir durant el curs de la conferència no importa quina època pretèrita o futura del nostre sistema planetari, amb tot el conjunt de constel·lacions, estrelles fixes, etcètera, d'una impressionant força de realitat i de grandesa.

El llibret, d'unes 60 planes, pulcrament editat, està escrit amb l'amenitat escaient a aquesta mena d'obres de divulgació.

T. F. T.

Los talleres de Zeiss y la fundación Carl Zeiss en Jena

Fèlix AUERBACH. - 1927. - Gustau Gili, editor. - Barcelona.

La lectura d'aquesta obra, on es descriuen detalladament els mètodes de treball i la variada producció de la casa Zeiss, serà una sorpresa per a molts dels que la llegiran. Cal verament una considerable tenacitat per fer d'un modest taller d'òptic la grandiosa empresa que és coneguda arreu pel popular nom ZEISS.

Sorprèn, però, molt més que la creació de l'empresa industrial, la creació de l'empresa social, amb la forma de govern i de previsió, fundada pel Dr. E. ABBE—veritable ànima de la casa—per tal d'assegurar en tot temps la prosperitat de cada treballador com a mitjà més eficient d'assolir la fortitud de l'empresa. És aquest un cas d'organització industrial molt més acostat a les teories socialistes que a les modalitats anomenades capitalistes. Bona part del llibre està dedicat a aquest interessant aspecte de la casa Zeiss i als falaguers resultats obtinguts tant en temps de prosperitat com de trasbalsos en les indústries del país.

La forma pulcríssima del text i de la presentació tipogràfica—ja característica de la casa editora—amb els 253 gravats que adornen l'obra, fan de bon llegir les 250 planes que comprèn aquest notable llibre.

T. F. T.

El Observatorio del Ebro. Idea general sobre el mismo

P. Ignasi PUIG, S. J. - 1927. - Tortosa. - 200 pàg. i 130 fig.

Pels diversos treballs publicats en aquesta revista, és força conegut dels nostres lectors el nom de l'autor d'aquest llibre. En els núms. 3 i 4 de CIENCIA (Vol. I, pàg. 100 i 161) tinguérem ocasió de publicar un notable resum de l'autor sobre el mateix tema del seu llibre. En aquest està tractada amb major amplitud la immensa tasca acomplida des de la fundació de l'Observatori.

"Conforme al seu títol—diu l'autor—, el present treball té per objecte principal donar als lectors, ja iniciats en les siències naturals, una idea general sobre l'*Observatori de l'Ebre*, idea que, per tractar-se d'una Institució de més de 20 anys d'existència, no podia limitar-se a nocions merament descriptives, objecte exclusiu de les *Memòries* publicades sobre les diverses Seccions de l'Observatori des de la seva fundació; sinó que havem entès que havia de comprendre, també, la part històrica, per tal que el lector pugui formar-se un concepte més exacte de la tasca realitzada al dit Centre científic i de la importància i lloc que li pertocuen entre les institucions similars nacionals i estrangeres."

T. F. T.

La potasa, tomo II

Agustín MARÍN, *Bol. Inst. Geol. de Esp.*, vol. XLVIII; 335 pàgs. en 4.º, amb 49 figures i talls geològics. Madrid, 1927.

De la primera part d'aquest estudi ja hem tractat en el núm. 15 de CIENCIA. Ens correspon, en aquesta ocasió, donar compte de la segona i última part, la qual conté els capítols VI a XII, més un apèndix.

El cap. VI (pàgs. 10-59) tracta de l'*Explotació de les mines potàssiques*, donant idea de la disposició i defensa dels pous, tasques preparatòries, sistemes d'explotació, extracció, ventilació, desaignüe i altres serveis.

El cap. VII (pàgs. 64-182) descriu el *Tractament de les menes potàssiques*. En primer lloc, hom procedeix a la preparació mecànica de les menes i, després, cada mineral (sal dura, carnalita, silvinita, etc.) passa per diverses operacions, per tal de separar per cristallització el clorur potàssic. En paràgrafs successius, es dona compte de la disposició general de les fàbriques a base de carnalita i silvinita, obtenció del sulfat potàssic, aprofitament dels residus per a l'obtenció de subproductes, etc.

En el cap. VIII (pàgs. 185-226), que tracta de *La potassa com a adob*, indica la necessitat que d'ella té l'agricultura. El cap. IX (pàgs. 229-306) estudia *La potassa en la indústria química*; hi dona un breu sumari de llurs combinacions inorgàniques i orgàniques.

Al cap. X (pàgs. 310-328) hom fa un aturat estudi econòmic de la producció, consum i venda de les sals potàssiques als principals països. En 1926, la "S. A. Minas de Potasa de Sùria" (llavors única en explotació), ha produït 10.613 tones de clorur potàssic amb un contingent en K_2O del 50-52 %. En 1927 haurà estat, al menys, duplicada la producció dels nostres jaciments, amb la consegüent rebaixa de preu al mercat espanyol.

Un apèndix (pàgs. 329-351) resumeix la legislació que regula l'explotació dels nostres jaciments de Cardona i Sùria.

R. C. V.

Estudio metalogénico de la Sierra de Cartagena

Ricardo GUARDIOLA, *Mem. Inst. Geol. de Esp.*, 564 pàgs. en 4.º, 4 fots. en color i 4 en negre, 105 figs. i XV làms. Madrid, 1927.

L'enginyer de mines senyor GUARDIOLA, tan conegut de la regió que descriu en la present Memòria, reuneix en ella una gran quantitat de dades interessants. Hom divideix llur estudi en 4 capítols i 3 apèndixs.

Els tres primers capítols constitueixen una introducció al capítol IV, que és el més interessant de tots quatre. El cap. I (pàgs. 15-30) dedicat a *Orografia*, descriu les dislocacions i derrocaments dels terrenys que constitueixen la contrada objecte d'aquest llibre. El cap. II (pàgs. 31-123) tracta de la naturalesa, distribució i descripció de les diferents roques, sota l'aspecte de l'*Estratigrafia*. El cap. III (pàgs. 125-160) dedicat a *Tectònica* dona idea dels moviments epirogènics i plegaments

longitudinals, i ademés, de la distinció de les mineralitzacions segons l'edat. Al capítol IV (pàgs. 161-328) hom descriu sota el nom de *Metalogènia* la gènesi dels jaciments: distribució dels materials, relació d'edat entre aquest i llurs gangues, paper de les roques hipogèniques o eruptives, relacions tectòniques, etc.; descripció i classificació dels jaciments i, finalment, indicació de zones verges que ofereixen valor industrial, en què la investigació donaria gran resultat.

Els apèndixs (pàgs. 329-537) contenen nombroses dades, apart dels estudis microgràfic i químic de les diferents roques que s'esmenten en el llibre.

Gran nombre de bones il·lustracions i de mapes augmenten la vàlua de la Memòria que ens ocupa.

R. C. V.

INDEX

Aquest número ha sortit d'impremta en maig de 1928

The first part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

The second part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

The third part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

The fourth part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

The fifth part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

The sixth part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

The seventh part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

The eighth part of the history of the world is the history of the human race. It is a history of the progress of the human mind, and of the development of the human soul. It is a history of the human race, and of the human mind, and of the human soul.

THE HISTORY OF THE HUMAN RACE